מחוון למורה

# מחוון: "את שור מי לקחתי": נאום הפרידה של שמואל

1. תשובות אפשריות: לקח שור, לקח חמור, עשק, רצץ (לחץ), לקח כופר (שוחד) והעלים עין. העם עונה: "לא עשקתנו ולא רצותנו ולא לקחת מיד איש מאומה".
2. חטא: "וישכחו את ה' אלהיהם". צרה: ה' מכר אותם ביד סיסרא, פלשתים ומלך מואב. העם: צעקו לה' ואמרו "חטאנו". שלח: ירובעל (גדעון), בדן, יפתח ושמואל.
3. שכשנחש מלך בני עמון בא, העם ביקש מלך במקום לסמוך על ה', אף שה' הוא המלך שלהם. המסר: לא היה צורך במלך כדי להינצל.
4. אם תיראו את ה', תעבדו אותו ותשמעו בקולו – גם העם וגם המלך יהיו "אחר ה'". ואם לא תשמעו – יד ה' תהיה בכם. התנאי חל על העם ועל המלך כאחד.
5. בקציר חיטים (בערך סיוון) אין גשם בארץ, וגשם וברד יכולים להרוס את התבואה. האות מראה שזה מאת ה'. העם מודה: "כי יספנו על כל חטאתינו רעה לשאל לנו מלך".
6. תשובה טובה: מנהיג ישר שלא לוקח מאחרים (יב, ג-ד), שמזכיר לעם את דרכו ואת התנאי (יב, יד-טו), ושממשיך לדאוג ולהתפלל גם אחרי שסיים (יב, כג). (ניקוד מוצע: טענה 2, שני פסוקים 2, ניסוח 1.)

פרשנות מסומנת כפרשנות (רש"י, רד"ק ומצודת דוד מתוך ספריא). נוסח הפסוקים ממכון ממרא; שם ה' מובא בכתיב ה'. ממלכתי: ספר שמואל א נלמד בחטיבת הביניים (קריאה ספרותית-היסטורית, דמויות וערכים). חמ"ד: בתכנית החמ"ד ספר שמואל א משויך לכיתה ח', והיחידה מתאימה גם לה; לימוד עם רש"י, רד"ק, מצודת דוד ואברבנאל. יש לבדוק מול התכנון השנתי של בית הספר.